

Bijlage 5 Perspectiefnota 2015-2018

Bezuinigingsvoorstel fase IVa

In het kader van de bezuinigingen is met de raad afgesproken dat om te komen tot een sluitende meerjarenbegroting 2015 -2018 omkeerbare bezuinigingsvoorstellen opgenomen worden. Dit in verband met het inmiddels opgestarte 'scenariotraject' waarbij de raad aan de hand van toekomstscenario's gevraagd wordt principiële keuzes te maken. De uitkomsten daarvan zullen verwerkt worden in de meerjarenbegroting 2016-2019. Verder is bij het tot stand komen van dit bezuinigingsvoorstel het collegestandpunt dat (financiële) ruimte voor nieuw beleid alleen gevonden kan worden door meevallers of door te bezuinigen, als leidraad gehanteerd.

Onderstaand treft u het overzicht voorgestelde bezuinigingen, waarna telkens een korte toelichting per voorgesteld onderwerp.

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Totaal Financieel Perspectief	-2.650.414	-2.647.222	-2.532.108	-2.747.421
inflatiecorrectie bijstelling naar 1,25%	400.000	400.000	400.000	400.000
Renteverlaging effect	50.000	50.000	50.000	50.000
Extra taakstelling bestuursdienst (verzelfstandiging Cuza)	232.000	232.000	232.000	232.000
Bezuinigingsopdracht fase Iva	-1.968.414	-1.965.222	-1.850.108	-2.065.421
bijstellen salarisramingen o.b.v. concept c.a.o. van 3,6 naar 2,5%	210.000	210.000	210.000	210.000
volledig inboeken 1% garantstelling HVC	50.000	50.000	50.000	50.000
parkeerdek/fietsenstalling De Deel niet opnemen in afwachting ontwikkelingen		250.000	250.000	250.000
kostendekkende evenementenvergunningen	20.000	20.000	20.000	20.000
budgetten aankopen niet-duurzame goederen/diensten op trend 2010-13 bijstellen	250.000	250.000	250.000	250.000
bijdragen aan GR-en verlagen		150.000	150.000	150.000
doorlichting/heroverweging subsidies		150.000	150.000	150.000
versneld invoeren zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen (Incidenteel 250.000)	20.000	25.000	25.000	25.000
ondernemersloket/denktank eerst uit incidentele middelen	100.000	100.000	100.000	100.000
bezuinigingen sport i.t.t. coalitieakkoord 60.000 bijstellen tot 30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
sociale teams voor eerste opstart uit incidentele middelen	300.000	300.000	300.000	300.000

verwachte opbrengsten OZB windmolens	-118.000	-80.000	40.000	229.000
egalisatie opbrengsten OZB	347.000	309.000	189.000	
verdere verlaging inflatiecorrectie	200.000	200.000	200.000	200.000
BOR: vastgestelde bezuiniging miv 2016 structureel inboeken vanaf 2015	225.000	0	0	0
incidenteel i.v.m. fasering bezuinigingsopdracht (kasschuif)	325.000			
totaal bezuinigingsvoorstellen	1.959.000	1.964.000	1.964.000	1.964.000
verwacht meerjarenresultaat bij doorvoeren	-9.414	-1.222	113.892	-101.421

Toelichting

Het totaal financieel perspectief zoals in tabel 4.2 is opgenomen, vormt in bovenstaande tabel de start. De bezuinigingsopgave is, wanneer u alle voorstellen met structureel financiële consequenties uit de perspectiefnota overneemt, terug te vinden in regel 5. Afgerond betreft dit € 2 mln. structureel.

- Bijstellen salarisramingen:
Er is een concept-c.a.o. voor gemeenteambtenaren bereikt. Op basis van de afspraken die hierin opgenomen zijn, levert een eerste globale berekening het beeld op dat de salarisraming conform begrotingsrichtlijnen ad 3,6% naar beneden toe bijgesteld kan worden tot 2,5%.
- Volledig inboeken HVC garantstelling:
De gemeente Noordoostpolder staat voor € 12.577.277 garant voor leningen HVC. We ontvangen hiervoor een garantstellingsprovisie van 1%, afgerond € 120.000. Tot op heden ontvangen wij dit bedrag ook. In de begroting is tot op heden voorzichtig geraamd met een inkomstenbedrag van € 70.000. In het kader van scherper begroten wordt deze raming verhoogd tot € 120.000.
- Parkeerdek/fietsenstalling De Deel:
In de begroting is op basis van besluitvorming in het verleden rondom ontwikkelingen op De Deel een bedrag van € 250.000 structureel exploitatiebudget opgenomen voor beheer van de fietsparkeergarage. Dit is op basis van de verwachting dat de huur feirelijk op zijn vroegst medio 2015 betaald zou moeten gaan worden, eerder al naar beneden toe bijgesteld voor 2015. In de perspectiefnota is op pagina 12 onder de noemer 'fasering parkeervoorzieningen Stadshart' voorgesteld de resterende € 125.000 af te ramen. Voorgesteld wordt in afwachting van (verdere) ontwikkelingen dit exploitatiebudget vanaf 2016 voorsnog niet in de begroting

op te nemen, passend bij het recente raadsbesluit over het ontwikkelingscontract met Provast. Bij het opstellen van de begroting 2016 zal opnieuw bezien kunnen worden of en wanneer dit exploitatiebudget opgevoerd moet worden. Het benodigde bedrag wordt dan meegenomen in het bezuinigingstraject fase IVb.

- Kostendekkende evenementenvergunningen:
Uitgangspunt bij het verstrekken van vergunningen is kostendekkendheid. Dat is voor evenementen momenteel niet het geval.
- Budgetten aankopen niet-duurzame goederen/diensten op basis van de trend 2010- 2013 bijstellen:
Dit voorstel komt voort uit de in de commissie BFE besproken optie om te beoordelen of we als gemeente nog scherper kunnen begroten. Een analyse van de laatste jaren, levert het beeld dat dit nog mogelijk is voor een aantal productgroepen. Kanttekening is dat de daadwerkelijke uitgaven afhangen van de 'aanbestedingsmarkt'. Bij een aantrekkende economie is de verwachting dat de prijzen zullen stijgen. Het risico wordt groter dat dit in de loop van 2015 tot bijramingen van budgetten zal leiden.
- Bijdragen aan GR-en verlagen:
Dit voorstel is eveneens vanuit de commissieleden BFE aangedragen vanuit de gedachte dat als de gemeente moet bezuinigen, de gemeente ook mag verwachten van de GR-en waarin zij deelneemt dat zij bezuinigen. Kanttekening is dat de invloed van een gemeente op een gemeenschappelijke regeling beperkt is. Een taakstelling opleggen zal alleen effect hebben indien een meerderheid van de deelnemende gemeenten hierin mee gaan. Dit kan niet eerder dan in 2016 doorgevoerd worden omdat de begrotingen 2015 van de GR-en al zijn vastgesteld.
- Doorlichten/heroverwegen subsidies:
Tijdens de informele sessie met de raadsleden van de commissie BFE zijn meerdere suggesties aangeleverd die betrekking hebben op de hoogte van subsidies. Het college heeft zich eveneens ten doel gesteld om hier nog eens kritisch naar te kijken. Hieraan is nu een taakstelling gekoppeld van totaal € 150.000 met ingang van 2016. Indien er verlagingen in 2015 doorgevoerd zouden kunnen worden, zullen de hiermee gemoeide bedragen opgevoerd worden in het realisatieoverzicht en het bedrag van de nu opgenomen kasschuif zal met eenzelfde bedrag verlaagd worden. Hierbij zal telkens beoordeeld moeten worden of en welke tegenprestatie er tegenover staat. Ook of het subsidies betreft die bekostigd worden uit incidentele of structurele middelen.
- Versneld invoeren zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen:
Uit het onderzoek blijkt dat het plaatsen van in totaal 963 zonnepanelen op de 13 geselecteerde gemeentelijke gebouwen rendabel is en leidt tot een structurele besparing op de gemeentelijke energierekening. Eerder heeft het college al besloten om dit gefaseerd in te voeren. Met een eenmalige investering van ongeveer € 250.000¹ zou structureel € 25.000 per jaar bezuinigd kunnen worden. In de berekening van dit bedrag is rekening gehouden met de kapitaalslasten hiervan.

---

¹ Suggesties van de raad om dit te doen met LED in lantaarnpalen vraagt een investering van 1.2 mln., de zonnepanelen wordt gezien als een alternatief hiervoor.

- Ondernemersloket/denktank eerst uit incidentele middelen:
In het coalitieakkoord is uitgesproken dat er ruimte in de begroting moet zijn om te werken aan de thema's: 'iedereen aan het werk' en 'ruimte voor groei'. De uitwerking via een Ondernemersloket en ondernemersdenktank moet nog plaatsvinden. Voorgesteld wordt om hiervoor in 2015 uit incidentele middelen € 100.000 beschikbaar te stellen, waarna op basis van uitgewerkte beleidsvoornemens het structureel benodigde budget bepaald kan worden. Dit zal dan opgevoerd worden in de begroting 2016 – 2019, zodra daar ruimte voor is ontstaan vanuit het bezuinigingsperspectief.
- Bezuinigingen sport:
Toekomst van de sport in Noordoostpolder ligt bij de verenigingen zelf, de gemeente faciliteert. In het coalitieakkoord is deze visie omarmd maar is tevens gesteld dat de taakstellende bezuiniging op sport niet gehaald zal worden. Onder andere door de politieke wens om meer te faciliteren. Op basis van toen beschikbare informatie is de inschatting gedaan dat een bijstelling van € 60.000 nodig is. Op basis van de nu beschikbare informatie lijkt een bijstelling van € 30.000 voldoende.
- Sociale teams extra kosten eerst uit reserve Sociaal Domein:
Uitgangspunt in het coalitieakkoord is om de drie decentralisaties budgetneutraal uit te voeren. De invoering van de sociale teams als preventieopgave voor zorgen voor elkaar en een vitale samenleving, is onderdeel van de decentralisaties. Voor het opstarten en ontwikkelen zijn extra middelen nodig, hiervoor is de reserve Sociaal Domein. Na evaluatie in 2015 beoordelen of en hoeveel middelen hiervoor structureel nodig zijn, waarna op basis van uitgewerkte beleidsvoornemens het structureel benodigde budget bepaald kan worden. Dit zal dan opgevoerd worden in de begroting 2016 – 2019, zodra daar ruimte voor is ontstaan vanuit het bezuinigingsperspectief.
- Verwachte opbrengsten OZB windmolens:
Voor windturbines moet ook onroerendezaakbelasting (OZB) betaald worden. Het project gaat definitief door en de planning van de uitvoering van de bouwwerkzaamheden is geactualiseerd. Voor het bepalen van de belastingopbrengsten is de bouwperiode doorgenomen en bepaald wat de investeringssommen per peildatum zijn. De uitkomst van dit onderzoek geeft aan dat investeringsbedragen van het windpark voor de peildata 2014 en 2015 lager uitvallen. Hierdoor vallen de OZB-opbrengsten voor de jaren 2015 en 2016 lager uit. De investeringsbedragen per 2015 en 2016 vallen juist hoger uit, waardoor de OZB-opbrengst voor de jaren 2017 en 2018 hoger uitvallen dan totnogtoe is begroot. Dit leidt voor de jaren 2015 en 2016 tot een incidentele minderopbrengst van respectievelijk € 118.000 en 80.000, voor 2017 tot een meeropbrengst van € 40.000 en voor 2018 en verder een structurele meeropbrengst van € 229.000.
Het beleid is dat de begroting duurzaam wordt opgezet. Nu er duidelijkheid is over zowel de realisatie van de bouwwerkzaamheden als over de OZB-opbrengsten op lange(re) termijn, past het om deze consistentie ook in de begroting door te voeren. Uitgangspunt is dat er een gelijkmatig effect uitgaat van de raming van de totale OZB-opbrengsten, als onderdeel van de totale baten van de begroting, met een verantwoorde verwerking van incidentele effecten via de reserve beleidsplan. Om dit te bewerkstelligen dient de opbrengst over periode 2015 – 2018 te worden geëgaliseerd tot een structurele meeropbrengst van € 229.000 per 2018. De egalisatie per jaar bedraagt: 2015 € 347.000, 2016 € 309.000 en voor 2017 € 189.000.

- Verdere verlaging inflatiecorrectie:
De inflatiecorrectie voor de begroting 2015 -2018 is naar beneden toe bijgesteld naar 1,25%. De mogelijkheid bestaat om deze inflatiecorrectie nog scherper te ramen. De bestuursdienst zal (als altijd) scherp onderhandelen met leveranciers. Kanttekening is dat leveranciers ondanks onderhandelingen toch prijsverhogingen zullen doorvoeren, soms is dit ook contractueel vastgelegd. Helemaal geen prijscompensatie doorvoeren is na een aantal jaren 0% niet reëel. Het risico is aanwezig dat dit in de loop van 2015 tot bijramingen van budgetten zal leiden.
- Bezuinigingen beheer openbare ruimte:
Totaal moet met ingang van 2016 afgerond 1.225.000 bezuinigd zijn conform besluitvorming bezuinigingen fase III en de BOR. Voorgesteld wordt om de bezuiniging vanaf 2015 structureel in te boeken, betreft € 225.000.
- Incidenteel ivm fasering bezuinigingsopdracht (kasschuif):
Zoals u kunt zien aan het overzicht, zijn we er nog niet helemaal. Er resteert een nu voorzien tekort voor 2015 van 325.000. We willen hiervoor het in de Perspectiefnota opgenomen incidentele budget Fasering bezuinigingen van € 500.000 inzetten (pag. 22 van de Perspectiefnota), waardoor hier nog een bedrag van € 175.000 resteert voor het opvangen van eventueel niet of later te realiseren bezuinigingen. Wij achten dit verantwoord, omdat deze uitgaven passen binnen het financiële kader van € 4 miljoen exclusief investeringen (Wet hof).

Verder is sprake van +/- € 100.000 in 2018, hetgeen op een begroting van ruim 130 mln. een tekort van 1 promille (nihil) is. Overigens wordt ambtelijk verder gezocht naar mee- en tegenvallers en eventueel aanvullende voorstellen worden aan u voorgelegd via de programmabegroting 2015 - 2018 in november.